

per persunas d'instrucziun, mainascolas e cussegls da scola

Nr. 4 2021/22

Part generala

Uffants fugitivs da l'Ucraina

Persunas da l'Ucraina dastgan viagiar e sa tegnair si fin 90 dis en Svizra senza visum. A persunas da l'Ucraina che èn fugidas per consequenza da la guerra ed han chattà refugi privat en Grischun vegni cusseglià da sa registrar. Il Cussegl federal ha decidì als 11 da marz 2022 da dar a tals fugitivs il status da protecziun "S". Mintga persuna che entra en Svizra s'annunzia en il cas ideal tar in center d'asil federal (CAF). Là vegni examinà individualmain sche la persuna sa vegnir attribuida a la grupp da protecziun cun il status "S" u sch'ella po far valair motivs d'asil individuals. Questa examinaziun dura maximalmain trais dis. Suenter vegn la persuna avisada ad in chantun. Las persunas repartidas sin il chantun Grischun senza adressa da domicil privata vegnan en ina prima fasa piazzadas en endrizzaments collectivs. Suenter èsi previs in piazzament individual. Quai sa esser en ina da las numerusas purschidas privatas u cun fittar ina abitaziun sin il martgà d'abitaziuns libras.

L'obligaziun d'ir a scola per uffants che abitan cun lur geniturs en endrizzaments collectivs chantunals vegn segirada tras Uffizi da migraziun e da dretg civil dal Grischun en atgnas structures da scola. Uffants da famiglias che han basegn da protecziun cun status "S" e che abitan en ina vischnanca dal chantun Grischun visitan sin basa da l'artitgel 11 da la lescha da scola la scola en il lieu nua che els sa tegnair si permanentamain cun il consentiment da lur geniturs. Per quests uffants porschan ils purtaders da scola purschidas supplementaras da lingua estra (art. 30 lescha da scola). En cas da basegn pon era vegnir manadas classas da scolarisaziun. Il chantun porscha per talas purschidas ina contribuziun da 85 francs per lecziun reconuschida ed instruida. Tar dumondas sa drizzan il purtaders da scola a l'inspecturat districtual.

[Directivas scolaras e scolars da lingua estra](#)

Evaluaziun da l'instrucziun en il rom ELT

A partir da l'entschatta favrer 2022 ha l'inspecturat da scola cumenzà cun il tschintgavel ciclus da validaziun e promoziun da scola 2021-26 (VPS). Tras VPS giuditgescha l'inspecturat da scola tranter auter la realisaziun dal plan d'instrucziun 21 GR e contribuescha qua tras a garantir e sviluppar la qualitat da scola en las scolas popularas dal Grischun. Parallel cun las evaluaziuns da las scolas vegn fatg la stad 2022 sin l'entir intschess dal chantun ina evaluaziun dal rom ELT (economia, lavur, tegnair chasa). Sper las visitas da l'instrucziun d'ELT datti era intervistas cun las persunas d'instrucziun pertutgadas e cun las direcziuns da scola. In barat d'experienceschas cun las persunas d'instrucziun d'ELT e las direcziuns da scola dal stgalim secundar I cumplettescha l'evaluaziun dal rom.

Ucraina – in conflict che commuventa nus

La guerra en l'Ucraina commuventa nus ed ha era influenza sin la scola. Co duain ins reagir sin dumondas e malsegirtads dals uffants e giuvenils, sch'ins senta lur tema? Il nov zoom da éducation21 porscha a las persunas d'instrucziun dals differents stgalims infurmaziuns da basa ed avis pedagogics per tractar il conflict or dal punct da vista d'ina perspectiva da la furmaziun per in svilup persistent e cun integrar tematics parentadas sco pasch, democrazia, migraziun u dretgs dals carstgauns.

[Ucraina – discurren en scola sur da la guerra](#)

Italiando – Linguatg e sport (Sec I)

Italiando è ina purschida per giuvenils tranter 13 e 20 onns che vulan emprender d'enconuscher il linguatg e la cultura taliana. Els san passentar la stad u l'atun in'emna a Bellinzona. L'avantmezdi emprendan els talian ed il suentermezdi perscruteschan els il conturn u fan sport. Durant l'emna èn ils giuvenils survegliads da personas d'instrucziun e da guides da sport che èn là l'entir temp (tschaina, occurrenz dal suentermezdi, pernottaziun ed ensolver). Il material d'instrucziun, las personas d'instrucziun ed ils guides vegnan elegids dal departament d'educaziun, cultura e sport dal chantun Tessin. L'emna custa totalmain 250 frs.

[Informaziuns davart Italiando](#)

Di da giubileum svizzer per scolas

Il 16 da settember festivescha il pli grond program per promover il sport ses 50avel anniversari. Las scolas che profiteschan dapi onns da las purschidas da sport da scola voluntarias e da champs da sport da quel sustegn, èn supplitgadas da celebrar quest di a moda sportiva cun gieus, e divertiment. La concepziun dal di vegn surlaschada a las scolas. GraubündenSport sustegna las scolas cun ideas e materialias. Las scolas èn supplitgadas d'annunziar ina persona responsabla cun il formular d'annunzia en fin la fin d'avrigl. Quella è responsabla per l'organisaziun e la realisaziun al lieu.

[Purschidas da sustegn graubündenSport](#)

[Formular d'annunzia persona responsabla](#)

Congress da sport da scola da la Svizra orientala

Il 30-9/01-10-2022 ha lieu l'occurrenza da duas dis per personas d'instrucziun da la scolina, da la scola primara e dal stgalim secundar I davart il tema moviment e sport per l'emprima jada a Cuira. Quell'occurrenza è ina contribuziun per il svilup corporal, cognitiv e psicosocial dals uffants e giuvenils en scola, en l'instrucziun da sport ed en il temp liber. Il congress da sport da scola offrescha mintgamai in referat a l'entschatta ed a la fin, circa 30 moduls e workshops davart tematicas "instrucziun da sport", "scola en moviment" ed "atgna sanadad", ina vischnanca partenaria ed in program da saira communabel.

[Ulteriuras informaziuns davart il congress da sport da scola](#)

Ura dals utschels da curtin

Suenter il success da l'onni passà ha "l'ura dals utschels da curtin" lieu era quest onni dals 4-8 da matg. Quella occurrenza è il motiv perfect per tractar la tematica utschels cun las scolaras ed ils scolars. Als uffants e giuvenils sa vegnir dà l'incarica d'observar durant in'ura ils utschels en il conturn da la scola, a chasa en curtin u dal balcon anora e d'annunziar lur scuvertas. Quai è ina simpla pussaivladad

d'integrar il tema biodiversità en l'instrucziun. Las materialias necessarias sa chattan cun il suandant link.

[Acziun "Birdlife – Ura dals utschels da curtin"](#)

Novas structuradas en l'USS

A partir da l'entschatta da l'onni ha l'Uffizi per la scola populara ed il sport survegnì ina nova structura d'organisaziun. Da nov vegn il stab dividì en duas partiziuns (scola regulara e pedagogia speziala/integratiun) che vegnan manadas d'ina direcziun da partiziun. La partiziun servetschs e la partiziun finanzas cumpiglian differents pensum che sa taglian u che cumpletteschan in l'auter. Ellas vegnan da nov messas ensemen en ina partiziun servetschs e finanzas. La nova structura da l'USS ha la finamira da reducir il dumber da personas directivas, d'optimar la structura da l'organisaziun sco era da manar ensemen incaricas coerentas.

[Nov organigram a partir diils 01-01-2022](#)

Part regionala

Termins

Examen da recurs 2022

Examen da recurs chantunal: 24/25 da matg 2022

Nus supplitgain las personas d'instrucziun dalla 6avla classa da betg organisar occurrenz da scola durant quels duas dis.

Occurrenz per cussegls da scola: primavaira 2022

L'occurrenza per ils presidis sco era commemoras e commembers dals cussegls da scola ha lieu suandantamain:

Gievgia, il 9 da zercladur 2022 a las 19.30 a Tusaun

Occurrenz da barat ERT

Aula Tusaun, 8 matg 2022

Cordials salids

*Team d'inspecturat Plessur-Grischun central
Christina Nigg (manadra), Jachen Andri Buchli, Daniela Zanelli, Philipp Hugentobler ed Elisabeth Caluori (secretariat)*